

II

(Akti, sprejeti v skladu s Pogodbo ES/Pogodbo Euratom, katerih objava ni obvezna)

ODLOČBE/SKLEPI

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 20. novembra 2008

o smernicah za sisteme nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja iz Direktive Sveta 2006/88/ES

(notificirano pod dokumentarno številko C(2008) 6787)

(Besedilo velja za EGP)

(2008/896/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

ki se pripravijo v skladu s postopkom iz člena 10(4) navedene direktive.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Direktive Sveta 2006/88/ES z dne 24. oktobra 2006 o zahtevah za zdravstveno varstvo živali in proizvodov iz ribogojstva ter o preprečevanju in nadzoru nekaterih bolezni pri vodnih živalih ⁽¹⁾ in zlasti člena 10(4) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Direktiva 2006/88/ES določa najmanjše nadzorne ukrepe, ki veljajo v primeru suma ali pojava izbruha določenih bolezni vodnih živali. Poleg tega so v delu II Priloge IV k navedeni direktivi navedene nekatere ekso-tične in neeksotične bolezni.

(2) Člen 10(1) Direktive 2006/88/ES določa, da države članice zagotovijo, da se sistem nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja uporablja v vseh ribogojnicah in na vseh območjih gojenja mehkužcev, kot je primerno glede na vrsto proizvodnje. Takšni sistemi upoštevajo smernice,

(3) V skladu z Direktivo 2006/88/ES je cilj sistemov nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja odkrivanje kakršnega koli povečanega pogina v vseh ribogojnicah in na vseh območjih gojenja mehkužcev, kot je primerno glede na vrsto proizvodnje, in tudi odkrivanje bolezni, naštetih v delu II Priloge IV k navedeni direktivi, v ribogojnicah in na območjih gojenja mehkužcev, kjer obstajajo živalske vrste, dovzetne za navedene bolezni. Poleg tega je v skladu z delom B Priloge III k Direktivi 2006/88/ES namen inšpekcijskih pregledov, izvedenih kot del takšnih sistemov, tudi svetovanje nosilcem dejavnosti ribogojne proizvodnje glede vprašanj v zvezi z zdravjem vodnih živali in po potrebi sprejetje potrebnih veterinarskih ukrepov.

(4) Zaradi raznolikosti ribogojne industrije v Skupnosti je treba sisteme nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja prilagoditi strukturi navedene industrije in zdravstvenemu stanju živali v vsaki državi članici. Smernice, ki jih morajo države članice upoštevati za namen takšnih sistemov, je treba zato omejiti na splošna navodila.

(5) Zato je primerno oblikovati smernice, ki se upoštevajo pri sistemih nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja v tej odločbi.

⁽¹⁾ UL L 328, 24.11.2006, str. 14.

- (6) Ukrepi, določeni v tej odločbi, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali –

Člen 2

Ta odločba je naslovljena na države članice.

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

V Bruslju, 20. novembra 2008

Člen 1

Smernice za sisteme nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja, iz člena 10(1) Direktive 2006/88/ES, so navedene v Prilogi k tej odločbi.

Za Komisijo
Androulla VASSILIOU
Članica Komisije

PRILOGA

SMERNICE ZA SISTEME NADZIRANJA ZDRAVJA ŽIVALI NA PODLAGI TVEGANJA IZ ČLENA 10(1) DIREKTIVE 2006/88/ES**1. Namen teh smernic**

Namen teh smernic je zagotoviti državam članicam navodila za sisteme nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja iz člena 10(1) Direktive 2006/88/ES („sistemi nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja“).

2. Vsebina inšpekcijskih pregledov**2.1 PREVERJANJE EVIDENC IN KLINIČNE PREISKAVE**

Vsak inšpekcijski pregled ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev mora vključevati analizo evidenc iz člena 8 Direktive 2006/88/ES, pri čemer je posebna pozornost namenjena evidencam pogina, da se omogoči ocena rezultatov zdravstvenega statusa ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev.

Treba je pregledati reprezentativni izbor vseh epidemioloških enot.

Po možnosti je treba glede večjih patoloških sprememb klinično pregledati reprezentativni izbor nedavno poginulih in umirajočih živali iz ribogojstva od zunaj in od znotraj. Namen preiskave mora biti zlasti odkrivanje kakršne koli okužbe z boleznimi, navedenimi v delu II Priloge IV k Direktivi 2006/88/ES („bolezni s seznama“).

Če izid navedene preiskave vodi h kakršnemu koli sumu o prisotnosti takšne bolezni, je treba živali iz ribogojstva ali z območij gojenja mehkužcev laboratorijsko preiskati.

Podrobna pravila glede ukrepov, ki jih je treba izvesti v primeru suma in/ali potrditve bolezni s seznama, so navedena v poglavju V Direktive 2006/88/ES.

2.2 VZORČENJE IN LABORATORIJSKE PREISKAVE

Odvzem vzorcev za laboratorijske preiskave ni potreben v vseh primerih. Za določitev, ali je vzorčenje potrebno, je treba upoštevati informacije, pridobljene pri preverjanju evidenc ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev ter pri pregledovanju živali iz ribogojstva, ter druge ustrezne informacije.

3. Izbira med pristojnim organom, zasebnimi veterinarji in drugimi kvalificiranimi službami za zdravje vodnih živali za izvedbo inšpekcijskih pregledov

Države članice morajo določiti, ali inšpekcijske preglede, ki so del sistemov nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja, izvede pristojni organ ali je treba zasebnim veterinarjem ali drugim kvalificiranim službam za zdravje vodnih živali prav tako omogočiti njihovo izvedbo.

4. Pogostost inšpekcijskih pregledov

V delu B Priloge III k Direktivi 2006/88/ES je določena priporočena pogostost inšpekcijskih pregledov v ribogojnicah in na območjih gojenja mehkužcev. Navedeno pogostnost določata dva dejavnika:

(a) zdravstveni status zadevne države članice, območja ali predela v zvezi z neeksotičnimi boleznimi, navedenimi v delu II Priloge IV k navedeni direktivi („neeksotične bolezni s seznama“);

(b) stopnja tveganja ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev v zvezi s prenosom in širjenjem bolezni.

5. Zdravstveni status ribogojnic in območij gojenja mehkužcev

V delu B Priloge III k Direktivi 2006/88/ES je navedeno razlikovanje med naslednjimi kategorijami zdravstvenega statusa:

- Kategorija I (a) Razglašeno za prosto boleznj v skladu s točko (a) ali (b) člena 49(1) ali točko (a) ali (b) člena 50(1) Direktive 2006/88/ES. Takšen status določa dejstvo, da
- (i) ni v državi članici, na območju ali v predelu ter, kjer je to ustrezno, v vodnem viru navedene države članice, območja ali predela prisotna nobena od vrst, dovzetna za zadevne boleznj; ali
  - (ii) patogen ne more preživeti v državi članici, na območju ali v predelu ter, kjer je to ustrezno, v vodnem viru navedene države članice, območja ali predela.
- (b) Razglašeno za prosto boleznj v skladu s točko (c) člena 49(1) ali točko (c) člena 50(1) Direktive 2006/88/ES. Status temelji na ciljnem nadziranju v skladu s pogoji iz dela II Priloge V k Direktivi 2006/88/ES.
- Kategorija II Ni razglašeno za prosto boleznj, vendar velja program za nadziranje, odobren v skladu s členom 44(1) Direktive 2006/88/ES.
- Kategorija III Ni znano, ali je okuženo, vendar ne velja program nadziranja za doseganje statusa brez boleznj.
- Kategorija IV Znano, da je okuženo, vendar velja program izkoreninjenja, odobren v skladu s členom 44(2) Direktive 2006/88/ES.
- Kategorija V Znano, da je okuženo. Veljajo minimalni ukrepi za nadzor iz poglavja V Direktive 2006/88/ES.

Po potrebi se inšpekcijski pregledi, izvedeni v okviru sistema nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja, kombinirajo z:

- (a) inšpekcijskimi pregledi, izvedenimi v okviru programov za nadziranje ali izkoreninjenje v skladu z Direktivo 2006/88/ES (za območja ali predele iz kategorije II ali IV);
- (b) s katerim koli nadziranjem, izvedenim za ohranitev statusa brez boleznj (za območja ali predele iz kategorije I – razglašeno za prosto boleznj v skladu s točko (a) ali (b) člena 49(1) ali točko (a) ali (b) člena 50(1) Direktive 2006/88/ES;
- (c) s katerim koli nadziranjem, izvedenim kot del ukrepov za nadzor, v skladu s poglavjem V Direktive 2006/88/ES (za območja ali predele iz kategorije V).

Države članice morajo pri pripravi sistemov nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja upoštevati naslednje:

- (a) za ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev na območjih, ki imajo zdravstveni status iz kategorij II in IV, je pogostnost inšpekcijskih pregledov, zahtevanih v okviru programov za nadziranje ali izkoreninjenje v skladu z Direktivo 2006/88/ES, višja kot priporočena pogostnost iz dela B Priloge III k navedeni direktivi; zato državam članicam ni treba določiti posebnih zahtev v zvezi s pogostnostjo inšpekcijskih pregledov za ribogojstva in območja gojenja mehkužcev, ki se nahajajo na območjih, ki jih zajemajo takšni programi;
- (b) potreba držav članic, da določijo posebne zahteve glede pogostnosti inšpekcijskih pregledov v okviru sistema nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja, obstaja večinoma za ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev na območjih, ki imajo zdravstveni status iz kategorij I, III in V, pri čemer se upoštevajo posebne razmere in nacionalni ukrepi;

- (c) upoštevati je treba dejstvo, da ima lahko ribogojnica ali območje gojenja mehkužcev drugačen zdravstveni status glede različnih boleznih; to lahko velja za ribogojnice in območja gojenja mehkužcev, na katerih so prisotne vrste, dovzetne za več kot eno neeksotično bolezen s seznama ⁽¹⁾.

6. Določanje stopnje tveganja ribogojnic in območij gojenja mehkužcev

6.1 UVOD

Stopnja tveganja ribogojnic in območij gojenja mehkužcev se razlikuje ne le med območji, ki imajo različen zdravstveni status, temveč tudi znotraj območij z enakim zdravstvenim statusom ⁽²⁾.

Oddelek 6.2 vsebuje navodila o dejavniki tveganja, ki se upoštevajo pri določanju stopnje tveganja ribogojnic in območij gojenja mehkužcev.

V oddelku 6.3 je določen vzorec, ki se lahko uporabi za klasifikacijo ribogojnic in območij gojenja mehkužcev z visoko, srednjo ali nizko stopnjo tveganja. Države članice lahko uporabijo druge vzorce za določanje stopnje tveganja ribogojnic in območij gojenja mehkužcev, če kaže, da so takšni vzorci primernejši v danih razmerah.

Te smernice ne dajejo informacij o tem, kako naj države članice uporabljajo vzorec iz oddelka 6.3. Države članice lahko:

- (a) uporabijo navedeni vzorec za vsako posamezno ribogojnico ali območje gojenja mehkužcev za določitev njihove posamezne stopnje tveganja ali
- (b) uporabijo vzorec za katalogiziranje različnih vrst ribogojnic in območij gojenja mehkužcev na njihovem območju ter na tej podlagi opredelijo, katere kategorije ribogojnic ali območij gojenja mehkužcev je treba šteti za take z nizko, srednjo ali visoko stopnjo tveganja.

6.2 DEJAVNIKI TVEGANJA

Številni dejavniki so pomembni za določanje stopnje tveganja ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev. Takšni dejavniki lahko vključujejo, vendar pa niso omejeni na, naslednje:

- (a) neposredno širjenje boleznih prek vode;
- (b) premike živali iz ribogojstva;
- (c) vrsto proizvodnje;
- (d) vrste živali iz ribogojstva, ki se gojijo;
- (e) sisteme biološke varnosti, vključno s strokovnim znanjem osebja in usposabljanjem;
- (f) gostoto ribogojnic in območij gojenja mehkužcev ter predelovalnih obratov na območju zadevnih ribogojnic in območij gojenja mehkužcev;
- (g) bližino ribogojnic in območij gojenja mehkužcev z nižjim zdravstvenim statusom, kot jo ima zadevna ribogojnica ali območje gojenja mehkužcev;
- (h) rezultate zdravstvenega statusa zadevne ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev ter drugih ribogojnic in območij gojenja mehkužcev, ki se nahajajo na območju;

⁽¹⁾ Na primer, ribogojnica s šarenkami je lahko prosta infekcijske anemije lososov (kategorija I), spada v kategorijo II (v okviru odobrenega programa nadzora) za virusno hemoragično septikemijo in ima neznan status, kar zadeva infekcijsko hemato-poetsko nekrozo (kategorija III).

⁽²⁾ Na primer, ribogojnica, ki je razglašena za prosto neeksotične boleznih s seznama, na splošno predstavlja nizko stopnjo širjenja takšne bolezni. Vendar pa ribogojnica, ki proizvaja svoje nedorasle organizme, predstavlja dosti nižje tveganje kot ribogojnica, ki kupuje vse svoje nedorasle organizme od enega ali več različnih dobaviteljev.

- (i) prisotnost patogenov pri prosto živečih vodnih živalih na območju zadevne ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev;
- (j) tveganje človekovega delovanja v bližini zadevne ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev ⁽¹⁾;
- (k) plenilci ali ptice, ki imajo dostop do zadevne ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev.

Uporaba kompleksnega sistema za ocenjevanje stopenj tveganja ribogojnic in območij gojenja mehkužcev, ob upoštevanju vseh ustreznih dejavnikov tveganja, lahko zagotovi natančno klasifikacijo ribogojnic in območij gojenja mehkužcev v skladu z njihovo stopnjo tveganja. Vendar je takšen sistem lahko tudi zamuden in ni stroškovno učinkovit. Poleg tega je ponderiranje različnih dejavnikov za oceno skupnega tveganja zapletena operacija.

Ob upoštevanju težav pri uporabi zapletenega sistema za klasificiranje ribogojnic in območij gojenja mehkužcev v skladu z njihovo stopnjo tveganja se v večini primerov osredotoči na naslednje dejavnike tveganja:

- (a) neposredno širjenje bolezni prek vode in zaradi geografske bližine ribogojnic in območij gojenja mehkužcev;
- (b) premike živali iz ribogojstva.

Navedena dejavnika tveganja sta pomembna ne glede na vrsto proizvodnje, vrste živali iz ribogojstva, ki se gojijo v ribogojnici ali na območju gojenja mehkužcev, ter zadevno bolezen.

6.3 VZOREC ZA DOLOČANJE STOPNJE TVEGANJA RIBOGOJNIC IN OBMOČIJ GOJENJA MEHKUŽCEV

Ta vzorec za določanje stopnje tveganja (visoko/srednje/nizko) ribogojnic ali območij gojenja mehkužcev zajema tri stopnje:

Korak I: ocena verjetnosti prenosa bolezni v ribogojnico ali na območje gojenja mehkužcev;

Korak II: ocena verjetnosti širjenja bolezni iz ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev;

Korak III: kombiniranje ocen stopenj tveganja korakov I in II.

Korak I

Ocena verjetnosti prenosa bolezni v ribogojnico ali na območje gojenja mehkužcev

Verjetnost prenosa bolezni prek vode in zaradi geografske bližine ribogojnic in območij gojenja mehkužcev	Verjetnost prenosa bolezni prek premikov živali iz ribogojstva	Stopnja tveganja
Visoka	Visoka	Visoka
Visoka	Nizka	Srednja
Nizka	Visoka	Srednja
Nizka	Nizka	Nizka

⁽¹⁾ Transportne poti, pristanišča (balastne vode), ribarjenje na trnek.

Korak II

Ocena verjetnosti širjenja bolezni iz ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev

Verjetnost širjenja bolezni prek vode in zaradi geografske bližine ribogojnic in območij gojenja mehkužcev	Verjetnost širjenja bolezni prek premikov živali iz ribogojstva	Stopnja tveganja
Visoka	Visoka	Visoka
Visoka	Nizka	Srednja
Nizka	Visoka	Srednja
Nizka	Nizka	Nizka

Korak III

Kombiniranje ocen stopenj tveganja korakov I in II

Korak I. Verjetnost prenosa bolezni	Visoka	S	V	V
	Srednja	N	S	V
	Nizka	N	N	S
		Nizka	Srednja	Visoka

Korak II. Verjetnost širjenja bolezni

6.4 STOPNJA TVEGANJA ZA NEKATERE RIBOGOJNICE ALI OBMOČJA GOJENJA MEHKUŽCEV IZ ZDRAVSTVENEGA STATUSA KATEGORIJE I

Ribogojnice in območja gojenja mehkužcev, ki ne gojijo vrst, dovzetnih za kakršne koli neeksotične bolezni s seznama, ali kadar je znano, da zadevni patogen ne more preživeti v državi članici, območju ali predelu in po potrebi v njihovem vodnem viru, v skladu z delom B Priloge III k Direktivi 2006/88/ES, se štejejo, da so vsi z nizko stopnjo tveganja. Zato načeloma v okviru sistema nadziranja zdravja živali na podlagi tveganja ni potrebno predvideti različnih pogostnosti inšpekcijskih pregledov.

Vendar imajo lahko navedene ribogojnice in območja gojenja mehkužcev različne stopnje tveganja glede prenosa in širjenja neeksotičnih bolezni ali nastajajočih bolezni s seznama. Države članice lahko zato klasificirajo navedene ribogojnice in območja gojenja mehkužcev v skladu z njihovo stopnjo tveganja in tako razlikujejo stopnje nadziranja in inšpekcijskih pregledov. S tem lahko države članice tudi upoštevajo potrebo po čim boljši uporabi virov.

6.5 OCENA VERJETNOSTI PRENOSA IN ŠIRJENJA BOLEZNI PREK VODE IN ZARADI GEOGRAFSKE BLIŽINE RIBOGOJNIC IN OBMOČIJ GOJENJA MEHKUŽCEV

6.5.1 Uvod

Ribogojnice in območja gojenja mehkužcev imajo nizko stopnjo tveganja prenosa in širjenja bolezni, če se vodni viri in odtoki ali vodno okolje, v katerem se ribogojnica ali območje gojenja mehkužcev nahaja, lahko štejejo, da zagotavljajo določeno stopnjo zaščite pred prenosom in širjenjem patogenov bolezni. Tveganje prenosa in širjenja bolezni v ribogojnico in na območje gojenja mehkužcev ali z njih prek vode in zaradi geografske bližine ribogojnic in območij gojenja mehkužcev se zelo razlikuje⁽¹⁾.

Vzorec iz oddelka 6.3 razlikuje samo med visoko in nizko verjetnostjo širjenja bolezni prek vode in zaradi geografske bližine ribogojnic in območij gojenja mehkužcev.

Ta oddelek navaja primere razmer, ki se lahko štejejo, da predstavljajo nizko verjetnost prenosa in širjenja bolezni prek vode in zaradi geografske bližine ribogojnic in območij gojenja mehkužcev.

⁽¹⁾ Na primer, iz pokritega sistema nenehnega kroženja z vodo, ki prihaja iz vrtine, in kadar je odtočna voda razkužena (zelo nizko tveganje), v ribogojnico s kletkami za gojenje na morju z velikim številom ribogojnic v svoji bližini (zelo visoko tveganje).

Seznam primerov iz tega oddelka ni izčrpen. Zato se ne sme sklepati, da ribogojnice in območja gojenja mehkužcev, ki jih ti primeri ne zajemajo, predstavljajo visoko verjetnost prenosa ali širjenja bolezni.

6.5.2 *Primeri nizkega tveganja prenosa bolezni prek vode in zaradi geografske bližine ribogojnic in območij gojenja mehkužcev:*

- (a) ribogojnice in območja gojenja mehkužcev so oskrbovani z vodo iz vrtine ali izvira;
- (b) ribogojnice in območja gojenja mehkužcev so oskrbovani z vodo, ki je razkužena ali obdelana z namenom preprečitve vnosa patogenov;
- (c) ribogojnice in območja gojenja mehkužcev so oskrbovani z vodo iz kakršnih koli drugih vodnih virov, ki:
  - (i) niso povezani z ribogojnicami ali območji gojenja mehkužcev ali predelovalnimi obrati, ki gojijo ali predelujejo vrste, ki so dovzetne za iste bolezni kot vrste, ki jih gojijo ribogojnice ali območja gojenja mehkužcev;
  - (ii) ne vsebujejo prosto živečih vodnih živali iz vrst živali, dovzetnih za bolezni;
- (d) celinski vodni bazeni, vključno z ribniki in jezeri, ki so ločeni od drugih vodnih virov; pri določanju, ali je treba vodni bazen šteti kot ločen, je treba upoštevati sezonske spremembe, kot so možnost stika z drugimi vodnimi viri prek poplavljanja;
- (e) obalne ribogojnice in območja gojenja mehkužcev, ki so zaščitena z varno razdaljo od drugih ribogojnic in območij gojenja mehkužcev ter predelovalnih obratov, ki gojijo ali predelujejo vrste, ki so dovzetne za iste bolezni kot vrste, ki jih goji zadevna ribogojnica ali območje gojenja mehkužcev; to, kaj naj bi bila varna razdalja, mora določiti pristojni organ ob upoštevanju dejavnikov, kot so zmožnost zadevnih patogenov, da preživijo v odprtih vodah, vodnih tokovih in območjih plimovanja.

6.5.3 *Primeri nizkega tveganja širjenja bolezni prek vode in zaradi geografske bližine ribogojnic in območij gojenja mehkužcev:*

- (a) ribogojnice in območja gojenja mehkužcev brez izliva v naravne tekoče vode ⁽¹⁾;
- (b) ribogojnice in območja gojenja mehkužcev, ki razkužujejo ali na kakršen koli drug način obdelujejo iztočne vode, da se prepreči širjenje patogenov;
- (c) ribogojnice in območja gojenja mehkužcev, katerih voda se izteka v javne kanalizacijske sisteme, pod pogojem, da javni kanalizacijski sistem zajema ravnanje z odpadkami; če pa odplake odtekajo v naravne tekoče vode brez kakršnega koli čiščenja, se takšne ribogojnice in območja gojenja mehkužcev ne smejo šteti kot taka z nizko verjetnostjo;
- (d) ribogojnice in območja gojenja mehkužcev brez odtoka v vode z živalmi iz ribogojstva ali prosto živečimi vodnimi živalmi vrst, ki so dovzetne za zadevne bolezni s seznama;
- (e) celinski vodni bazeni, vključno z ribniki in jezeri, ki so ločeni od drugih vodnih virov; pri določanju, ali je treba vodni bazen šteti kot ločen, je treba upoštevati sezonske spremembe, kot so možnost kakršnega koli stika z drugimi vodnimi viri prek poplavljanja;
- (f) obalne ribogojnice in območja gojenja mehkužcev, ki so zaščiteni z varno razdaljo od drugih ribogojnic in območij gojenja mehkužcev, ki gojijo vrste, ki so dovzetne za iste bolezni kot vrste, ki jih goji zadevna ribogojnica ali območje gojenja mehkužcev; to, kaj naj bi bila varna razdalja, mora določiti pristojni organ ob upoštevanju dejavnikov, kot so zmožnost zadevnih patogenov, da preživijo v odprtih vodah, vodnih tokovih in območjih plimovanja.

⁽¹⁾ Na primer: kopenske ribogojnice, ki imajo svojo odtočno vodo speljano v zemljo ali na polja.

6.6 OCENA VERJETNOSTI PRENOSA IN ŠIRJENJA BOLEZNI PREK PREMIKOV ŽIVALI IZ RIBOGOJSTVA

6.6.1 Uvod

Premiki živali iz ribogojstva v ribogojnice in na območja gojenja mehkužcev ter z njih so zelo pomemben način prenosa bolezní.

Pri oceni navedenega dejavnika je treba oceniti naslednje:

- (a) kraj izvora živali iz ribogojstva;
- (b) število živali iz ribogojstva, ki so dobavljene ribogojstvu ali območju gojenja mehkužcev;
- (c) število različnih dobaviteljev živali iz ribogojstva;
- (d) pogostnost premikov živali iz ribogojstva v ribogojnice in na območja gojenja mehkužcev ter z njih.

Vzorec iz oddelka 6.3 priporoča samo to, da so ribogojnice združene v skladu z njihovim visokim ali nizkim tveganjem prenosa in širjenja bolezní prek premikov živali iz ribogojstva. Za namene navedenega vzorca zato zadostuje, da se upošteva samo, ali se v ribogojnico ali na območje gojenja mehkužcev dobavljajo živali iz ribogojstva (vključno z jajčeci) ali jih ta dobavlja, ter kraj izvora navedenih živali.

Ta oddelek navaja primere razmer, ki se lahko štejejo, da predstavljajo nizko tveganje prenosa in širjenja bolezní prek premikov živali iz ribogojstva.

Seznam primerov iz tega oddelka ni izčrpen. Zato se ne sme sklepati, da ribogojnice in območja gojenja mehkužcev, ki jih ti primeri ne zajemajo, predstavljajo visoko tveganje prenosa in širjenja bolezní.

6.6.2 Primeri nizke verjetnosti prenosa bolezní prek dobave živali iz ribogojstva ribogojnicam in območjem gojenja mehkužcev:

- (a) ribogojnice in območja gojenja mehkužcev, ki so samozadostni glede jajčec ali nedoraslih organizmov⁽¹⁾;
- (b) primeri, kadar so živali iz ribogojstva dobavljene samo z območij ali predelov, prostih bolezní. Za ribogojnice, ki imajo zdravstveni status iz kategorij III in V, v okviru obstoječe zakonodaje Skupnosti ni zahtev, da se živali iz ribogojstva dobavljajo z območij ali predelov prostih bolezní, ter dejstvo, da ribogojnica izbere dobavo svojih živali z območja ali predela, prostega bolezní, to ribogojnico razlikuje od ribogojnic iz iste kategorije zdravstvenega statusa. Ribogojnice iz zdravstvenega statusa kategorije I morajo prejemati samo živali iz kraja izvora brez bolezní. Za te ribogojnice je treba zato namesto tega zahtevati, da se živali dobavljajo z istega območja, prostega bolezní, ali da ima ribogojnica samo omejeno število dobaviteljev živali iz ribogojstva;
- (c) primeri, kadar so dobavljene prosto živeče vodne živali, izpuščene iz karantene in namenjene za nadaljnje gojenje;
- (d) primeri, kadar so dobavljena razkužena jajčeca; to je primerno le takrat, kadar znanstvena spoznanja ali praktične izkušnje pokažejo, da razkuževanje učinkovito zmanjša tveganje prenosa bolezní na sprejemljivo raven, kar zadeva bolezní s seznama, za katere so dovzetne vrste živali v ribogojnici ali območju gojenja mehkužcev.

6.6.3 Primeri nizke verjetnosti širjenja bolezní prek dobave živali iz ribogojstva ribogojnicam ali območjem gojenja mehkužcev:

- (a) ribogojnice in območja gojenja mehkužcev, ki ne dobavljajo živali za nadaljnje gojenje, ponovno nasaditev ali obnovo staleža;
- (b) ribogojnice, ki dobavljajo samo razkužena jajčeca; to je primerno le takrat, kadar znanstvena spoznanja ali praktične izkušnje pokažejo, da razkuževanje učinkovito zmanjša tveganje prenosa bolezní na sprejemljivo raven, kar zadeva eksotične ali neeksotične bolezní s seznama, za katere so dovzetne vrste živali v ribogojnici.

⁽¹⁾ To bi lahko bil primer za ribogojnice, ki gojijo svoj plemenski stalež, in za gojilnice za mehkužce ali območja gojenja mehkužcev, kjer proizvodnja temelji na naravnem pridobivanju nedoraslih organizmov.